

Namaz derdini önemseyelim

Kadir Bey: “30 yaşındayım, geçmiş bütün namazlarımı kaza etmek istiyorum. Bunu nasıl hesaplar ve neye göre yapabilirim? En doğrusu nasıl olabilir?”

Ömrün hangi çağında olursa olsun; mahşere, Allah’ın huzuruna gelmeden önce namaz konusunda duyarlılık kazanmayı ve vaktinde kılmadığımız namazlarla ilgili olarak rahatsız olmayı hayır alâmeti sayıyorum. Çünkü bu, tövbeye giden yolun başlangıcıdır. Allah’ın affına mazhar olmanın ön şartıdır. Rahmete ermenin ilk adımıdır. Bağışlanmanın belirtisidir.

Bu açıdan; dünyadaki pişmanlık tövbe demektir, af demektir, inşallah bağışlanma demektir. Hayra işarettir. Dünyadan geçince pişmanlık yaşamının çaresi yok.

Otuz yaşına geldiğimizde eğer namaza yeni başlamışsak; yapacağımız ilk şey, mükellef olduğumuz yaşı tesbit etmek olmalıdır. Eğer net bir yaş tesbitimiz olmadı ise, ortalama on beş yaşı mükellef yaşımız sayabiliriz. Eğer on beş yaşı mükellef yaşımız olarak almışsak, otuz yaşında olduğumuza göre on beş yıllık namaz borcumuz var demektir. Beş vakit namazın her birinin ardından aynı vakitlerin birer vakitlik de kazalarını kılmakla,—düzenli kılarak—inşallah on beş yılda namaz borcumuzdan kurtulmamız mümkün olur. Yani borcumuzu taksitlendirerek ödememiz mümkün.

Bu süreçte nafile namaz kılabilir miyiz? Bir defa, böyle bir kaza namazı kılma sürecinde de olsa, nafile namaz kılan birisi için “Boşuna zahmet çekmiş olursun” gibi bir söylemi kabul etmiyoruz. Bu yaklaşım dinde yoktur. Zira Allah için yapılan hiçbir amel boşuna değildir.

Şu söylenebilir: Bu gayretini kaza namazı kılmakta kullan. Önceliği kazalarına ver. Kazalarını bitirmeye çalış. Böylece“nafile kılmaya oranla—daha fazla sevap alırsın.

Nitekim İmam-ı Şafi’ye göre bu kişi, nafile (sünnet namaz) kılmayıp, gayretini kazalarını bir an önce bitirmeye sarf etmelidir. Kazalarını bitirince nafile (sünnet namaz) kılar. Hanefi mezhebine göre böyle bir kimsenin sünnet kılmasında sakınca

yoktur. Fakat sünnet namaz yerinde kaza namazı kılsa hem sünnet kılmış olur, hem o vaktin kaza namazını kılmış olur.

Bu meseleyi kör düğüşü haline getirmek doğru değildir. Esas olan namaz kılmaktır. Gerisi teferruattır. Teferruâtı şöyle birleştirebiliriz: On beş yıllık kazası olan bir kişi, sünnetlerin yerinde kaza namazı kılacaksa, eğer durumu müsat ise birer vakit de artı kaza namazı kılmakla her vakitte iki vaktin kazasını kılar. (Böylece kaza ödeme süresini yarıya indirir.) Meselâ sabah namazını altı rekât olarak kılar: İki artı iki olmak üzere dört rekâtı kaza namazı niyetiyle, son iki rekâtı da vaktin farzı niyetiyle kılar. Öğle namazını dört artı dört artı dört, toplam on iki rekât farz olarak kılar. İlk dördü kaza namazı niyetiyle, ikinci dördü vaktin farzı niyetiyle, son dördü de kaza namazı niyetiyle kılar. İkinci namazını da aynı şekilde dört artı dört artı dört olarak kılar. Akşam namazını üç artı üç artı üç olarak kılar. Bu üçlerden ilkinin vaktin farzı niyetiyle, diğer ikisini de son geçmiş akşam namazının kazası niyetiyle kılar.

Yatsı namazında dört rekât farz var. Üç rekât da salât-ı vitir var ki bu vaciptir. Salât-ı vitrin de kazasını kılmak gerekiyor. Bu durumda yatsı namazına ilâveten yoğun kaza namazı kılacak kişi önce dört artı dört artı dört olmak üzere, ilk dördü kaza, ikinci dördü vaktin farzı, son dördü de kaza niyetiyle on iki rekât farz kılar. Bu durumda yatsıyı cemaatle kılmaktan da uzak kalmamış olur. Yani cemaat sünnet kılarken, bu kişi kaza namazını kılar. Ardından da üç artı üç artı üç olmak üzere salât-ı vitirleri kılar. Bu üçlerden birini vaktin vitir namazı, diğer ikisini de vaktinde kılmamış olduğu son vitir namazının kazası niyetiyle kılar.

Böyle bir namaz programıyla on beş yıllık namaz borcu olan bir kişi, yedi buçuk yılda namaz borçlarından inşallah kurtulur. Daha sonra sünnetleriyle, nafileleriyle birlikte namazlarını dilediğince kılar.

Bu süreci eğer ölüm keserse, makbul ve sadık kaldığı niyeti sebebiyle, inşallah bağışlanmış olarak ruhunu teslim etmiş olur. Ölüm kesmeyip kazasını bitirebilirse de baş göz üstüne.

Fakat her iki halde de, bu tasayı çekmeye değer. Çünkü müjde çok büyük: Peygamber Efendimiz (asm) buyuruyor ki: "Allah kullarına beş vakit namazı farz kılmıştır. Kim bunları hafife almadan ve kasten hiçbir vakit terk etmeden hakkıyla kılsa, Allah'ın onu Cennet'e alacağına dair sözü vardır."1

Dipnotlar:

1- Nesâî, Namaz, 6